

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen parlamentaarinen uudistus

*Lisämateriaali 22.10.2019 kokoukseen:
kansanedustajien alkuhaastattelut*

Alkuhaastattelujen keskeinen sisältö työskentelyprosessiin liittyen 1/2

- Työskentelyn odotukset
  - Moni toi esiin uudistuksen **ilmiölähtöisyyden, laaja-alaisuuden ja haasteellisuuden** ja siksi korostivat **yhteisen tavoitteen, tutkitun tiedon ja kansalaisnäkökulman merkitystä**. Lisäksi **johtajuuden ja huolellisen valmistelun** merkitystä korostettiin.
- Lähtöasetelma
  - Haastateltavat korostavat **alkuun panostamista ja yhteisen tilannekuvan luomista haasteineen** olemassa olevan tutkimusdatan pohjalta. **Yhteisesti ymmärretty päämäärä ja selkeät toimeksiannot** ovat keskeinen onnistumisen edellytys. Ryhmän vetäjän tulee **aidosti kuunnella** ryhmän jäsenten mielipiteitä.
- Ryhmäytyminen
  - Ryhmäytyminen edellyttää täytyy luottamuksen rakentamista ja yhteistä tavoitetta eli päästään oman edun tavoittelusta yhteisen edun tavoitteluun. **Hyvän ja turvallisen ilmapiirin edellytyksenä on, että osallistujat tutustuvat toisiinsa ja ymmärtävät jokaisen roolit ja työskentelytavat**. Kun tähän ajallisesti panostetaan, kaikki osallistujat uskaltavat olla ja esittää mielipiteitä.
- Tilat ja työskentelyvälineet
  - **Tilaratkaisut** ja kokous paikat ovat sellaisia joihin pääsee helposti paikalle ja jotka **tukevat työskentelyä**. **Verkkoympäristöt** palvelevat etukäteisvalmistautumista ja antavat joustavuutta ajankäytön suhteen. **Yhteiset pelisäännöt** mahdollistavat läsnäolon kokouksissa (esim. puhelimet pois).
- Ajankäyttö
  - **Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää todennäköisesti ainakin yhtä pitkää kokousta**.

Alkuhaastattelujen keskeinen sisältö työskentelyprosessiin liittyen 2/2

- Käytännön työskentelyn kuvausta
  - Työskentelyn pitää olla vahvasti ohjattua ja fokuoitua. Kokouksissa **tarvitaan riittävästi sytykkeitä ja dialogista keskustelua**. Keskeistä on keskustelun **jämäkkä kirjaaminen** ja **työskentelyn läpinäkyvyys** (mielipiteet näkyviksi ja havainnollistetaan prosessissa, miten jokaisen panos näkyy tuotoksessa).
- Viestintä
  - Tarvitaan viestintää, joka **tavoittaa myös kansalaiset** (esim. onnistuneita jatkuvan oppimisen caseja) sekä lisäksi paljon uutisointia (ihan **hehkutusta uudistuksesta**). Myös **prosessin arviointi** kannattaisi aloittaa jo alkumetreiltä.
- Poliittinen prosessi
  - Olisi hyvä, että olisi määritelty **selvät tarkistuspisteet ja toimeksiannot, joissa ryhmien kannat tuodaan esiin**. Tämän tueksi tarvitaan **jaettavaa kirjallista materiaalia**, joka auttaa laajemman ryhmän perehdytyksessä. Ryhmien kautta saadaan tieto koko eduskunnalle. Pitkäjänteisen uudistuksen onnistumiseksi olisi hyvä nähdä, miten puolueiden ohjelmat, joilla on merkitystä jatkuvan oppimisen kannalta, vaikuttavat koulutuspolitiikkaan, työvoimapolitiikkaan ja sosiaalipolitiikkaan.
- Riskit
  - Uudistuksen laajuus huomioiden pitää huomioida **riittävä ajankäyttö** eli mieluummin lisää aikaa työskentelylle, kuin huono lopputulos. Toivottavasti kyseessä ei ole vaan taas yksi parlamentaarinen ryhmä, josta syntyy raportti, joka ei johda mihinkään. Ei pidä kuvitella, että uudistus menee yhdellä kaudella eteenpäin vaan **tarvitaan vähintään kaksi kautta**.
  - Eteneminen ja kohdennettava toimenpiteet pitäisi sopia tilannekuvan pohjalta. On **tärkeää, että päätökset perustuvat tutkimus ym muuhun luotettavaan tietoon**.

Alkuhaastattelujen keskeinen sisältö tavoitteisiin ja ratkaistaviin kysymyksiin liittyen 1/2

Tarkastelun laajuus

- monitahoisen ilmiön kokonaistarkastelu, kytkentä muihin politiikkalohkoihin, pitkäjänteisyys

Järjestelmätason tavoitteet

- luotava järjestelmä, jossa kaikilla mahdollisuus ammattitaidon ylläpitämiseen ja työelämässä pysymiseen, ammattitaidon kehittämisen mahdollistaminen mahdollisimman monille
- työn murrokseen vastaaminen, työllisyyden parantuminen, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon parantuminen

Erityisiä kohderyhmiä

- koulutuksen kasautumiseen puuttuminen, perusasteen varassa olevat (että sellainen henkilö, joka on putoamassa keltasta ajattelisi ”voin, pystyn ja minulla on mahdollisuus kehittää itseäni”)
- ihmisen, joka kokee, että osaaminen on vanhentunutta, pitää tietää miten pääsee systeemiin kiinni ja löytää koulutusmahdollisuudet (ohjaus)
- yrittäjien opiskelumahdollisuuksien parantaminen

Alkuhaastattelujen keskeinen sisältö tavoitteisiin ja ratkaistaviin kysymyksiin liittyen 2/2

Koulutusjärjestelmän muutostarpeet

- koulutusjärjestelmän joustavuuden lisääminen ts tarve joustaville tavoille päivittää osaamista

Työvoimakoulutus ja toimeentulo

- työttömyyden aikainen opiskelu (ei ohjata turhille kursseille/rajoiteta opiskelua)
- aikuiskoulutustuen epäjatkuvuus-/ongelmakohtien tarkastelu

Rahoitus

- miten rahoitusvastuu jakautuu kun työnantajien ja työntekijöiden intressit ovat erilaisia
- miten turvaa eri kohderyhmien mahdollisuudet opiskella
- yksilön vastuu oman osaamisen kehittämisessä

Muita näkökohtia

- opettajien osaaminen, tekoälyn hyödyntäminen